

finansielle vanskeligheder. Resolutionen bemyndigede endvidere præsidenten til at oprette en specialkomité for fredsbevarende foranstaltninger, bestående af 33 medlemslande (bl. a. Sverige), der skulle foretage en omfattende undersøgelse af problemet og aflægge beretning til Generalforsamlingen senest den 15. juni 1965.

B. 33-magtsudvalget indledte sine møder den 26. marts 1965. Drøftelserne fandt sted i en god atmosfære og var i det store og hele præget af saglighed. Forhandlingerne koncentrerede sig i første række om FN's fremtidige fredsbevarende virksomhed ud fra den antagelse, at en tilnærmelse mellem de modstridende synspunkter ville lette opnåelsen af et kompromis om en løsning af finanskrisen.

Det viste sig imidlertid hurtigt, at der trods den forsonlige forhandlingsatmosfære ikke kunne spores ændringer i stormagternes principielle standpunkter. Hovedlinjerne i de vigtigste indlæg i udvalget kan skitseres som følger:

Efter den *sovjetiske* opfattelse har Sikkerhedsrådet den udelukkende kompetence med hensyn til fredsbevarende operationers iværksættelse og finansiering — udgifterne bør principielt bæres af de for aggressionen ansvarlige stater — idet alle operationer, som indebærer anvendelsen af militære styrker, må betragtes som tvangsforanstaltninger under kapitel VII. Generalforsamlingen har dog i medfør af art. 11 kompetence til at vedtage henstillinger såvel til medlemslandene som til Sikkerhedsrådet, eventuelt efter at det har vist sig, at rådet ikke er i stand til at træffe en afgørelse. Sovjetunionen er villig til at deltage i finansieringen, forudsat at operationerne er iværksat, og udgifterne pålignet, i overensstemmelse med pagten (det vil efter sovjetisk opfattelse sige efter kapitel VII). Den størst mulige kreds af lande bør deltage med militære kontingenter fordelt mellem øst, vest og neutrale, dog bør der ikke deltage kontingenter fra de permanente medlemmer af Sikkerhedsrådet. Den militære stabskomité (art. 47) bør aktiveres, og lande, som har stillet styrker til rådighed for de fredsbevarende operationer, bør inddrages i dens kommandoorganisationer. Den militære stabskomité bør udarbejde forslag til

standardaftaler med lande, der har erklæret at ville stille tropper til rådighed for Sikkerhedsrådet, og bør oprette regionale stabsorganer i samarbejde med regionale organisationer, f. eks. OAU (Organisationen for Afrikansk Enhed).

Det *franske* standpunkt tager sit udgangspunkt i art. 11, stk. 2, som fortolkes derhen, at Sikkerhedsrådets udelukkende kompetence ikke alene gælder tvangsforanstaltninger i henhold til kapitel VII, men al udsendelse af væbnet personel med anden opgave end blot at observere eller undersøge en konfliktsituation. Forsamlingen og rådet er organer, hvis indbyrdes kompetence er komplementære og ikke alternativ.

USA hævder fortsat, at Sikkerhedsrådet vel har det primære, men ikke det udelukkende ansvar for fredens bevarelse. Generalforsamlingen har — om fornødent i medfør af „Uniting for Peace“-resolutionen (resolution 377 (V) af 3. november 1950) — beføjelse til at iværksætte fredsbevarende operationer. Med hensyn til finansieringen har forsamlingen en enekompetence, og der består en kollektiv forpligtelse for alle medlemmer til at afholde organisationens udgifter (art. 17). *USA* er dog villig til at overveje en modifikation af det kollektive finansielle ansvar.

Den *svenske* delegerede foreslog, at man som et første skridt forsøgte at definere begrebet „fredsbevarende foranstaltninger“, der i hvert fald ikke kunne omfatte tvangsforanstaltninger i medfør af pagtens kapitel VII, idet fredsbevarende foranstaltninger først og fremmest var karakteriseret ved, at der forelå et samtykke fra modtagerstaten, og at der ikke pålagdes medlemsstaterne nogen forpligtelse til at deltage med personel og udstyr. I øvrigt var man på svensk hold af den opfattelse, at Sikkerhedsrådet altid skulle have mulighed for at behandle spørgsmålene først, men at forsamlingen, hvis rådet ikke kunne nå til enighed, skulle kunne vedtage henstillinger ikke blot til rådet, men også til medlemsstaterne om en aktions iværksættelse. Princippet om det kollektive finansielle ansvar burde opretholdes i videst muligt omfang. For så vidt angik finansieringen af de hidtidige operationer syntes der ingen anden løsning end frivillige bidrag.

Sverige har stillet sig tvivlende over for nytten af at fortsætte bestræbelserne for at